

» **Železnice a cesty zničené Wehrmachtem bylo třeba znovu zprovoznit – do oprav se vedle armády zapojili i místní obyvatelé**

ani tolik o stažení jako o vychytralý strategický manévř. Tento prostředek nátlaku jim poskytl až pád města Veliki-je Luki v týlu rževského výběžku. Do té doby ale i německá generalita nechávala bez větších problémů své vojáky umírat při obraně území, které bylo tak jako tak odsouzeno ke ztrátě.

Nemilosrdný závěr

Velení Rudé armády si po skončení rževské bitvy mohlo poprvé od operace Tajfun opravdu oddechnout. Konečně se podařilo eliminovat bezprostřední ohrožení Moskvy a Stalin byl spokojen. Situace se však z pohledu Stavky dala těžko označit za vítězství. Přesné ztráty za dobu celého třináctiměsíčního střetnutí už asi nikdo nikdy spolehlivě nespočítá – i konzervativní odhady však odhalují počet padlých, raněných a nezvěstných na sovětské straně na více než milion mužů. Jiní historikové však hovoří i o více než dvojnásobku. Rudá armáda utrpěla násobně větší ztráty než Němci při všech ofenzivách vedených proti výběžku – při závěrečné

operaci Büffel šlo dokonce o řádové rozdíly. Přestože navíc Sověti drželi po celou dobu trvání bitvy iniciativu, pány situace byli rozhodně nacisté. Ty nakonec z výběžku vlastně nevyhnali – německé jednotky ustoupily spořádaně a dle vlastního časového plánu. Přestože tedy z hlediska Stavky skončila celá bitva strategickým vítězstvím Sovětského svazu, mnoho důvodů k oslavě nebylo.

Gratulovat si na první pohled naopak mohli němečtí generálové. V bojích okolo Rževa vážali značné síly Rudé armády, které dlouhodobě nemohly zasáhnout do bojů jinde. Přestože i Wehrmacht za 13 měsíců odepsal přes 160 000 mrtvých a násobně více raněných, způsobil nepříteli nesrovnatelně vyšší ztráty na lidech i vybavení. Němci po celou bitvu diktovali pravidla hry – i její závěr pak proběhl tak, jak

potřebovali, bez zadrhnutí a zbytečných ztrát. O poznání bolestnější byl však pro špičky Třetí říše globální pohled na události přelomu let 1942 a 1943 – ty totiž přinesly značné vystřízlivění ohledně vývoje na východní frontě. Leningrad stále odolával a jeho situace se s novým rokem spíše zlepšovala. Katastrofa u Stalingradu znamenala, že Wehrmacht na jihu dolní tok Volhy nepřekročí. Porážka na úpatích Kavkazu a rychlý úprk skupiny armád A směrem k Rostovu na Donu jasně signalizoval, že Němci místní ropná pole neovládou. Pád Rževa pak do mozaiky zapadal – stažením z výběžku se Třetí říše vzdávala jakékoliv naděje, že kdy znovu dosáhne moskevských předměstí. Situace na východní frontě se definitivně změnila a Němci, dříve hrdě útočící, se do konce války měli většinou už jen bránit. »

VÝBĚR Z POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ:

Aders, G. – Held, W.: Stíhací eskadra JG 51. Plzeň 1996

Baxter, I.: Zima na východní frontě: armády nacistického Německa v zimních měsících let 1941–1945. Praha 2022

Bykov, M.: Vše asy Stalina 1936–1953, Moskva 2011

Bykov, M.: Vše pluky Stalina 1936–1953. Moskva 2012

Crawford, S.: Východní fronta den za dnem: 1941–1945. Praha 2012

Forczyk, R.: Moscow 1941. Oxford 2006

Gilbert, M.: Druhá světová válka: úplná historie. Praha 2006

Guderian, H.: Vzpomínky generála. Praha 2009

Lucas, J.: Válka na východní frontě: 1941–1945. Plzeň 1997

Kirchhubel, R.: Operation Barbarossa. Oxford 2013

Prit, B.: The Battles for the Rzhev Salient, 1942–43. Oxford 2022

Prien, J.: Die Jagdfliegerverbände der Deutschen Luftwaffe. Berlin 1998

www.academic-accelerator.com

www.airpages.cz

www.ant53.ru

www.britannica.com

www.druhasvetova.com

www.fronta.cz

www.mythoselser.de

www.quora.com

www.royfc.com/ru

www.simpleplanes.com

www.valka.cz

www.warfarehistorynetwork.com

www.wikipedia.org

Očekávejte 1. srpna 2024

Operace Husky 1943

Na začátku léta 1943 dokončovali západní Spojenci poslední přípravy k návratu na evropský kontinent. V noci z 9. na 10. července pak spustili operaci s kódovým označením Husky a parašutistickým výsadem zahájili vylodění na Sicílii. Obojživelná invaze měla nejen dostat Brity a Američany zpátky na evropské bojiště, ale také otestovat taktické a technické postupy při vylodění pro účely dalších podobných akcí. V příštích Bitvách se zblízka podíváme nejen na spojenecké přípravy a průběh samotné invaze, ale i na rivalitu britských a amerických velitelů či roli, kterou v podpoře Spojenců sehrála nechvalně proslulá sicilská mafie.

Kdy seženete tyto publikace na Slovensku?

Vážení čtenáři, oceňujeme vaši přízeň i ve Slovenské republice! Jak jste si již jistě všimli, edice Bitvy je v SR v prodeji jinak než v ČR. V roce 2024 očekávejte nové svazky této edice na slovenských prodejních místech až po následujícím datu (k dostání nejdříve v pátek či později): 18. 7. 2024 (Bastogne v obklíčení), 12. 9. 2024 (Operace Seelöwe), 7. 11. 2024 (Krvavý Ržev), 9. 1. 2025 (Operace Husky).